

YVA-LAINSÄÄDÄNNÖN SOVELTAMISEN KEHITTÄMINEN - muut kuin lainsäädäntötoimet

Periaatteita

Toimintatapojen kehittämisessä on tärkeää YVA-menettelyn laatu ja valtakunnallinen yhtenäisyys sekä eri menettelyjen yhteensovittaminen. YVA-menettelyä sujuvoitetaan kohdentamalla vaikutusten arviointi entistä enemmän merkittäviin vaikutuksiin, tavoitteena on, että arviointiasiakirjat olisivat kooltaan ja laajuudeltaan kohtuullisia.

Työryhmän ehdottamat muutokset koskevat keskeisiä YVAn osa-alueita, joten kehittämistoimien keskiössä on muutosten sujuva toimeenpano. Tavoitteena on uudistetun lainsäädännön yhdenmukainen soveltaminen niin yhteysviranomaisten kuin kunnan kaavoitusviranomaisten toimesta.

Toimeenpanon suunnittelussa ja toteuttamisessa on huomioitava toimintaympäristössä meneillään olevat muutokset (yhden luukun periaate-hanke, aluehallintouudistus).

Teemat

Merkittävimmät lainsäädännön muutokset, jotka edellyttävät käytännön soveltamisen tukemista sekä toimijoiden koulutusta ja informointia:

- YVA-menettelyn soveltaminen yksittäistapauksessa
- ennakkoneuvottelu
- perusteltu päätelmä
- YVAn sisältö: arviointiohjelman ja selostuksen sisältövaatimukset, merkittävät vaikutukset
- YVAn erilaiset menettelylliset toteuttamistavat (ainakin YVA ja hankekaava)
- YVAn ja Natura-arvioinnin yhdistäminen
- YVAn huomioonotto lupamenettelyssä

Kohderyhmät

- hankkeesta vastaavat ja konsultit
- yhteysviranomaiset
- kaavoitusviranomaiset
- lupaviranomaiset
- kansalaiset ja järjestöt

Toimintatavat

YVA-lain uudistuksesta viestiminen

- YVA-lainsäädännön muutokset pähkinän kuoressa –esite
- diasetti lainsäädännön muutoksista mm. yhteysviranomaisten käyttöön
- verkkosivujen päivittäminen
 - tietopaketti uudistuksesta
 - virtuaalikoulutusmateriaali

Koulutus

- Valtakunnallinen infotilaisuus (live stream ja verkkotalenne)
- Alueelliset koulutus- ja infotilaisuudet (2-3 kpl)
 - Oma koulutusosio yhteysviranomaisille sekä kaikille avoin osuus (kaavoittajat/kaavoitusviranomaiset, lupaviranomaiset, hankkeesta vastaavat, järjestöt)
- Tarvittaessa yksittäisten teemojen käsittely yhteysviranomaisten kanssa videopalaverina
- Eri viranomaisten omat koulutustilaisuudet (kaavoitusviranomaiset, lupaviranomaiset)

Toimeenpanon tuki

- yhteinen työtila yhteysviranomaisten käyttöön
- yhteysviranomaisen tukiaineiston päivitys
- verkkosivujen uudistaminen
- ohje YVA-menettelystä hankkeesta vastaavalle (verkkosivu, esite?)
- YVAn ja kaavan yhdistämistä koskeva ohjeistus viranomaisille ja hankkeesta vastaaville
- osallistumisopas kansalaisille ja järjestöille
- mahdolliset mallipohjat päätöksille, lausunnoille, ymv.
- sähköiset asiointilomakkeet
- mahdolliset kokeiluhankkeet
- osallistuminen eri toimijoiden omiin tilaisuuksiin

Kohderyhmä	Työvälineet	Toteutus
Hankkeesta vastaavat ja konsultit	Ohjeistus, verkkosivut	Infotilaisuus, hankkeesta vastaavan ohje
Yhteysviranomaiset	Koulutus, tukiaineisto, yhteinen työtila, pilotointi	Alueelliset koulutukset, YVA-SOVA-neuvottelupäivät, yhteysviranomaisten videopalaverit/ verkkokoulutus, tukiaineiston päivitys, OHKE-hankkeet
Kaavoitusviranomaiset	Koulutus, ohjeistus	Alueelliset koulutukset, Rakennetun ympäristön neuvottelupäivät, ohje YVAn ja kaavan yhdistämisestä
Lupaviranomaiset	Koulutus	Alueelliset koulutukset, Vesi- ja ympäristölupapäivät

Toteuttajat

Uuden lainsäädännön toimeenpano suunnitellaan ja toteutetaan yhteistyössä ympäristövaikutusten toimintamalliryhmän kanssa. Toimeenpanon jalkauttamisessa tulee tehdä yhteistyötä myös laajemmin.

YM: päävastuu toimeenpanossa, aineisto

SYKE: tukee

ELYt: toimeenpanijoina tukevat sekä toimeenpanon suunnittelua että toimeenpanoa ja sen kehittämistä

Ulkoinen resurssi: voidaan myös ulkoistaa osa aineistosta ja koulutuksesta

Vaiheet ja aikataulus

I vaihe: ennen lain voimaantuloa

- suunnitelma
- aineiston valmistelu

II vaihe: lain voimaantulovaihe

- julkaistaan aineisto ja tiedotus laajasti
- kierretään tilaisuuksia
- aktiivinen koulutusvaihe

III vaihe: lain voimaantulon jälkeen

- esim. noin vuosi voimaan tulon jälkeen kerätään tietoa kokemuksista ja haasteista uuden lainsäädännön soveltamisessa sekä parannetaan toimeenpanoa sen mukaan (koulutus, ohjeistus ja työkalut, viestintä).